

ג. פגיעות בחוק או בעקרונות היעילות והחסכון

1. הקצבות לרשויות המקומיות

בשנת הכספים 1951/52 שילם המשרד לרשויות המקומיות כהשתתפותו בהחזקת בתי הספר העממיים סך של 2,926,000 ל"י לעומת תקציב של 2,600,000 ל"י. אי אפשר היה לקבוע את הפרטים, שלפיהם הוקצבו התשלומים למטרה זו, כיוון שלא היו בידי המשרד רשימות הכוללות את ההחלטות בדבר גובה ההשתתפות של המשרד בכל רשות ורשות.

2. פיקוח על אולפנים

באולפנים להכשרת מורים וגנות לא קיבל העובד המרכז הוראות ברורות על הניהול האדמיניסטרטיבי של האולפנים, שהוא היה אחראי להם. חוסר הוראות וחוסר פיקוח על פעולות המרכז הביאו לידי ליקויים שונים: נעשו הוצאות לשכר דירה ולהשקעות בבניינים שלא היו מוצדקות; במקרים רבים לא הומצאו מסמכים מספיקים לאימות ההוצאות; לא נרשמו הסכומים המגיעים מגומרי האולפנים כשכר לימוד וכדמי החזקה.

ה. משרד המשטרה - משטרת ישראל

א. פעולות הביקורת

הביקורת במשטרת ישראל הקיפה בשנה 1951/52 את מחלקת התשלומים של מטה המשטרה, מדור קניות חוץ-לארץ ומדור הבניינים ועבודות זעירות.

1. מחלקת התשלומים

- (א) שוברי התשלום ומסמכי ההוצאה, שהועברו בספרי התקציב, נבדקו באופן שוטף.
- (ב) בדקנו את אופן התשלומים לספקים. בהתאם לדרשתנו הוקטן במידה ניכרת מספר המקרים של תשלומים לספקים, שנעשו על ידי אותם הפקידים העורכים את הזמנות והקניות. כן נקבע נוהל הזמנות בצורה המניחה את הדעת.
- (ג) נערכה ביקורת במספר תחנות משטרה אזוריות, ונבדקו בהן פקדונות רכוש ללא תובעים, שיטת הרישום והטפסים.
- (ד) בדקנו את ההכנסות וההוצאות של קרנות המשטרה.
- (ה) בוקרו הוצאות נסיעות חוץ לארץ של קציני משטרה.
- (ו) נבדקו הרישום והחלוקה של שוברי נסיעה בתפקיד. הביקורת גילתה מספר ליקויים בנוהל הקיים. לשם תיקונם הוכנס נוהל חדש, שיאפשר מבדק פנימי על השימוש בשוברי הנסיעה.
- (ז) ביקרנו את אישורי המכירה והעברת הבעלות של מכוניות לקצינים נדרשים, את הצורה של הגשת חשבונות ההוצאות ורישום הנסיעות בהתאם להוראות הקיימות.
- (ח) יחידות משטרה, המחזיקות דמי מחזור, הגישו במקרים מספר את חשבונותיהן בעד מספר חודשים בבת אחת, דבר שהוא בניגוד להוראות האוצר. בעקבות הערותינו הוציאה המשטרה הוראה לכל היחידות, שעליהן להגיש את חשבונותיהן שלוש פעמים בחודש, ובשום פנים אין להגיש בבת אחת הוצאות המתייחסות לתקופה העולה על חודש אחד.

2. מדור קניות חוץ לארץ

בקשר לקניות חוץ לארץ בדקנו אשראים דוקומנטאריים, רשיונות יבוא ותשלומים בעבור הובלה וביטוח.

3. מדור הבניינים ועבודות זעירות

- (א) בדקנו את תשלומי שכר העבודה לפועלים בלתי מודרגים, ונפתח כרטיס אישי לכל פועל המועסק במדור הבניינים.
- (ב) התחלנו בביקורת רישום המבנים השייכים למשטרה או הנמצאים בשימוש.

ב. ליקויים שלא תוקנו או לא הוסברו כראוי

מדור המשכורת: ארגון ושיטת עבודה

1. הביקורת במדור המשכורת של מטה המשטרה העלתה בין השאר את הליקויים הבאים:
- (א) נקבעה כפילות בניהול הכרטיסים האישיים המתנהלים במחלקת התשלומים של המטה הארצי וכן ביחידות.
- (ב) במספר כרטיסים אישיים לא היו רשומים הניכויים למס הכנסה במשך חודשים רצופים. בהרבה מקרים היה הניכוי נמוך מהדרוש לפי החוק.

2. הצבענו על הצורך בריאורגניזציה בארגון ובשיטות העבודה של המדור. במיוחד הצענו לרכז במטה הארצי את הכנת גליונות המשכורת ואת ניהול החשבונות האישיים (בשיטת העתקה או במיכון).

ג. פגיעה בעקרונות היעילות והחסכון

תשלום משכורת בשעת הפסקת שירות

- (א) בינואר 1951 הופסק שירותם של מפקח ושל סמל ראשון של המשטרה מחמת משפט פלילי לי המתנהל נגדם. במשך כל זמן של הפסקת השירות משלמת להם המשטרה 75% ממשכורתם.
- (ב) קביעת האחוז הזה, כתשלום בתקופת הפסקת העבודה של שני השוטרים, מתבססת על סעיף 22 מפקודת המשטרה ועל פקודות המטה הארצי, שלפיהן איש משטרה שהודח יקבל משכורת, כפי שיוורה המפקח הכללי, אולם לא פחות ממחציתה. מאידך, לפי הוראות נציבות המנגנון, תופחת משכורתו של עובד ממשלתי כדי 50% ממשכורתו הכללית, כל זמן שכהונתו הופסקה זמנית.
- (ג) מן הראוי היה לדאוג להאחדת הנוהג במקרים אלה לגבי כל עובדי המדינה. נראה, שהמפקח הכללי של המשטרה צריך היה לקבוע תשלום משכורת לשוטרים, ששירותם הופסק זמנית, בשיעור של 50%.

ו. משרד המשפטים

- בוקרו ההכנסות בבית הדין העליון, בבתי המשפט המחוזיים ובשישה מבין בתי-משפט השלום. ביקורת זו הקיפה הן את הקופות והמסמכים והן חלק מתיקי בתי המשפט. כן נבדק הטיפול הכספי והחוקי בכספי הפקדונות המופקדים בבתי המשפט בירושלים ובתל אביב.
- הביקורת הקיפה גם את ניהול הכספים והחשבונות של אגף הרשם הכללי ושל אגף רישום הקרקעות.
- הערות הביקורת, שהוצאו לנוגעים בדבר, זכו להיענות חיובית במשך התקופה הנסקרת.

ז. משרד הסעד

א. פעולות הביקורת

1. הביקורת הקיפה את הפעולות הכספיות והארגוניות, את בדיקת קופות ההכנסות, חשבונות ההוצאה ודמי המחזור של המשרד והלשכות המחוזיות. כן נבדקו לשכת הקשר לסיוע בינלאומי,